

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет соціології і права
Кафедра публічного права

Конституційне право

Спеціальність 081 Право
Освітньо-професійна програма 081 Право

Курс	1
Семестр	1-2

Статус Обов'язкова
Форма навчання Денна / заочна

ECTS	8
Годин	240

Семестровий контроль Екзамен / залік
Індивідуальне завдання

Інформація про викладачів

Викладачі	Лекції	Практичні/лабораторні
ПІБ	Владикін Олександр Насирбеґович Посада: ст. викладач каф. публічного права Науковий ступінь: кандидат юридичних наук	Єгорова Валентина Сергіївна Посада: доцент каф. публічного права Науковий ступінь: кандидат юридичних наук Вчене звання: доцент
Профіль викладача	http://tdp.kpi.ua/vikladachi/	http://tdp.kpi.ua/vikladachi/
e-mail	sashvladykin@gmail.com	vsegorova@hotmail.com

Розподіл годин та занять

Форма Навчання	Аудиторні заняття					
	Лекції		Практичні		Лабораторні	
	заняття	Години	Заняття	Години	заняття	Години
Денна	18	36	18	36	0	0

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Конституційне право» є фундаментальною дисципліною, що відноситься до циклу професійної підготовки здобувачів першого ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 081 «Право».

Вказана навчальна дисципліна займає важливе місце у правовій системі України як провідна галузь публічного характеру. Вона регулює суспільні відносини, які стосуються найважливіших питань держави і суспільства: основи конституційного устрою України; конституційний статус людини і громадянина; форми прямого і представницького народовладдя; а також конституційну систему, повноваження, порядок формування та діяльності органів державної влади за їх поділом на законодавчу, виконавчу і судову; встановлює територіальний устрій і місцеве самоврядування в Україні.

При вивченні цієї дисципліни студенти повинні засвоїти текст чинної Конституції України та основні положення інших законодавчих актів, а також ознайомитись із практикою здійснення конституціоналізму в Україні.

Слід мати на увазі, що Україна як держава існувала у складі СРСР, але як суверенна і незалежна країна почала формуватись з часу прийняття Верховною Радою України Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року та Акту проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 року, який був підтверджений народом на Всеукраїнському референдумі 1 грудня 1991 року.

З цього часу розпочалося формування власного національного конституційного законодавства і права України. Були прийняті декілька десятків нових законодавчих та інших нормативно-правових актів, внесені зміни і доповнення до діючої конституції та законів України. Всі ці обставини повинні пересвідчити студентів у сумлінному і всебічному вивченні дисципліни.

Метою викладання навчальної дисципліни «Конституційне право» є отримання як ґрунтовних теоретичних знань так і здатність розв'язувати складні практичні завдання.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти:

- Отримують навички розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
- Оволодіють навичками реалізації своїх прав і обов'язків як члена суспільства, усвідомлять цінність громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- Набудуть знань з предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Зможуть аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції. Будуть здатними до критичного та системного аналізу правових явищ і зможуть застосовувати набуті знання у професійній діяльності.
- Оволодіють навичками до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
- Зможуть самостійно аналізувати документи, розуміти їх правовий характер і значення.
- Здобудуть навички працювати в команді при вирішенні юридичних питань та складних ситуацій.
- Здобудуть навички пошуку, оброблення та аналізу юридичної інформації з різних джерел.

Конституційне право.

- Здобудуть навички з дослідницької та пошукової діяльності, оброблення та аналізу інформації щодо діяльності державного апарату, особливостей правової системи, використовувати теоретико-методологічний апарат права в дослідженні державно-правових явищ.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Конституційне право» вивчається паралельно з предметами «Теорія держави та права», «Судові та правоохоронні органи», «Історія держави і права України» та перед вивченням предмету «Адміністративне право», що є необхідною передумовою ефективного навчання та засвоєння матеріалу з огляду на системність та взаємопов'язаність подачі матеріалу з вказаними навчальними дисциплінами.

Для більш ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної дисципліни та засвоєння матеріалу використовується електронна пошта та месенджери.

Перелік тем

Розділ 1. Конституційне право: основні положення, вчення про статус людини та громадянина

Кредитний модуль 1

Тема 1. Конституційне право України як галузь, наука та навчальна дисципліна

Тема 2. Історія конституційного права України

Кредитний модуль 2

Тема 3. Система конституційного права України

Тема 4. Норми конституційного права України

Тема 5. Джерела конституційного права України

Тема 6. Конституція України – Основний закон суспільства і держави

Кредитний модуль 3

Тема 7. Конституційно-правові відносини

Тема 8. Основи конституційного ладу України

Кредитний модуль 4

Тема 9. Конституційні права людини і громадянина в Україні

Тема 10. Громадянство України. Конституційно-правовий статус людини та громадянина

Розділ 2. Конституційно-правове регулювання організації і здійснення публічної влади в Україні

Кредитний модуль 5

Тема 11. Форми безпосередньої демократії в Україні. Виборче право. Референдум.

Кредитний модуль 6

Тема 12. Верховна Рада України

Тема 13. Президент України

Тема 14. Органи виконавчої влади

Кредитний модуль 7

Тема 15. Судоустрій України

Тема 16. Конституційне правосуддя

Тема 17. Прокуратура та адвокатура

Кредитний модуль 8

Тема 18. Адміністративно-територіальний устрій України

Тема 19. Місцеве самоврядування в Україні

Тема 20. Конституційно-правова відповідальність

Конституційне право.

Програмні результати навчання¹

Результати навчання, контрольні заходи та терміни виконання оголошуються студентам на першому занятті.

№ з/п	Результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання (контрольні заходи)	Термін виконання
1.	Метою навчальної дисципліни “Конституційне право” є формування у студентів здатностей: - здатність використовувати основні уміння по застосуванню норм Конституції України і поточного конституційного законодавства; - здатність забезпечити оволодіння системою знань про основні категорії конституційного права України; - здатність знати принципи правового аналізу українського конституційного законодавства; - здатність оволодіти застосуванням на практиці історико-правовим та порівняльно-правовим методам вивчення українського законодавства.	Робота з навчальною, науковою, літературою; робота в групах; дискусії; лекції; кейс-методи.	Усне опитування, публічні виступи, тестування	Протягом всього навчання
2.	Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері конституційних відносин. Володіти конституційно-правовими поняттями і категоріями; використовувати знання з Конституційного права в юридичній практиці; відслідковувати зв'язки норм норм Конституційного права з нормами інших галузей права; в межах допустимого давати аналіз і тлумачення норм Конституційного права; використовувати конституційно-правові процедури захисту прав і свобод людини і громадянина; обґрунтовувати конституційність і доцільність правових рішень. Здійснювати аналіз юридичних ситуацій та знаходити шляхи їх вирішення.	Робота в групах, розв'язання практичних завдань, робота з нормативно-правовими актами	Виступи з презентаціями, виконання письмових практичних робіт, письмові творчі проекти	Протягом всього навчання

Форми та технології навчання

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни можуть використовуватися: проблемні лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозкові атаки, кейси, презентації, рольові ігри, дидактичні ігри, банки візуального супроводження навчального процесу, тощо.

¹Learning outcomes.

При цьому, потрібно враховувати рівень студентів, кількість студентів в групах, бажання їх приймати участь в тому чи іншому виді методик.

Проблемні лекції покликані сприяти логічного мислення студентів і характеризуються тим, що коло питань теми обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздачею студентам під час лекцій друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються. При читанні лекцій студентам даються питання для самостійного розмірковування, проте, лектор сам відповідає на них, не чекаючи відповідей студентів. Система питань в ході лекції відіграє активізуючу роль, змушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Лекції побудовані так, щоб передбачити можливість викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Міні-лекції, як правило, проводяться як частина заняття-дослідження з кінцевою постановкою конкретного науково-дослідного завдання невеликого за обсягом і складністю.

Семінари-дискусії (колоквиуми) проводяться для того, щоб сприяти обміну думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвинути мислення, допомогти формуванню поглядів і переконань, виробити вміння формулювати думки й висловлювати їх, вміння прислухатись до точки зору опонентів і «чути їх», навчитись оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Тестування відбуваються з метою контролю засвоєння викладеного матеріалу. Організовані таким чином, щоб студент надавав відповідь швидко, при цьому маючи можливість користуватися будь-якими матеріалами, в розрахунку 45 сек на одне питання, плюс 1 хвилина для надсилання завдання.

Навчальні ресурси

Всі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали і нормативно-правові акти оприлюднено на сайті кафедри та розміщено у системі «Campus».

Індивідуальне завдання

В якості індивідуального завдання студентам запропоновано написати есе на актуальну тему, що стосується курсу навчальної дисципліни «Конституційне право». Тема есе обирається самостійно студентом. Робота над есе передбачає поглиблене вивчення обраної наукової проблеми, сучасної літератури, а також засвідчує володіння навичками логічного аналізу та узагальнення матеріалу, його системного викладу. Робота над есе показує здатність автора розбиратися у фахових питаннях, систематизувати теоретичний матеріал з обраної теми, творчо використовувати наукові ідеї та положення для методологічного аналізу проблематики. Думки інших авторів та цитати повинні мати посилання на джерела в загальноприйнятому порядку. Пряме запозичення положень без вказівок джерел літературних джерел не допускається!

Конституційне право.

Система оцінювання

1 семестр

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Опитування на семінарському занятті	62	4	18	62
2.	Семестрова контрольна робота	38	1	38	38
	Всього				100

2 семестр

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Опитування на семінарському занятті	40	3	15	45
2.	Підсумкова контрольна робота	15	1	15	15
3.	Екзамен	40	1	40	40
	Всього				100

Семестрова атестація студентів

Обов'язкова умова допуску до екзамену/заліку		Критерій
1	Поточний рейтинг	RD $\geq$ 30

Необов'язкові умови допуску до екзамену:

1. Активність на практичних заняттях.
2. Позитивний результат першої атестації та другої атестації.
3. Відвідування лекційних занять.

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою²

Рейтингові бали, RD	Оцінка за університетською шкалою
$95 \leq RD \leq 100$	Відмінно
$85 \leq RD \leq 94$	Дуже добре
$75 \leq RD \leq 84$	Добре
$65 \leq RD \leq 74$	Задовільно
$60 \leq RD \leq 64$	Достатньо
$RD < 60$	Незадовільно
Невиконання умов допуску	Не допущено

Можливість отримання оцінки «автоматом»: так в 1 семестрі (залік) - ні в 2 семестрі (екзамен).

²Оцінювання результатів навчання здійснюється за рейтинговою системою оцінювання відповідно до рекомендацій Методичної ради КПІ ім. Ігоря Сікорського, ухвалених протоколом №7 від 29.03.2018 року.

Політика навчальної дисципліни

Політика навчальної дисципліни визначається системою вимог, які викладач пред'являє до студента при вивченні дисципліни та ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Основні вимоги стосуються відвідування занять, правил поведінки на заняттях, заохочень та стягнень.

Порушення термінів виконання завдань та заохочувальні бали

Заохочувальні бали		Штрафні бали	
Критерій	Ваговий бал	Критерій	Ваговий бал
Написання фахової статті	20 балів	Порушення термінів виконання	- 5 бали
Підготовка тез доповіді	10 балів	індивідуального завдання	

Відвідування занять

Відвідування лекцій, а також відсутність на них, не оцінюється. На лекціях можуть бути задані питання по матеріалу попередніх тем, у разі правильної відповіді лекція продовжується, у разі неправильної відповіді студенту ставиться - 1 бал до загальної кількості набраних балів на практичних заняттях, питання переходить до наступного студента. Вибір особи, що відповідає відбувається з тих осіб, які відволікаються або відволікають інших від лекційного заняття.

Студенти зобов'язані відвідувати практичні заняття, оскільки на них аналізується теоретичний матеріал та розглядаються практичні питання. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активне виконання завдань, що здатні розвинути практичні уміння та навички, з використанням отриманих історичних та теоретичних знань, чинного законодавства та судової практики.

Практичні заняття відбуваються так, щоб можливість продемонструвати свої знання була у кожного присутнього студента. Ігнорування студента не допускається. Повторення студентом вже висловленого матеріала не допускається та не оцінюється викладачем.

Пропущені контрольні заходи

Перескладання пропущених, з поважних причин, семінарських занять відбуваються 1 раз в тиждень в визначений викладачем день. Семінарські заняття пропущені без поважних причин, або без підтвердження таких причин, не перекладаються.

У разі недостатньої кількості балів для допуску до екзамену/заліку студент має право отримати відповідну кількість балів за тиждень до іспиту шляхом проведення перед екзаменаційної/залікової співбесіди з викладачем, який проводить практичні заняття, по тим темам за якими у студента немає оцінок. За наявності достатньої кількості балів для допуску отримання додаткових балів у такий спосіб не допускається.

Перескладання семестрової та підсумкової контрольної роботи, що відбувається онлайн, не допускається.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів оцінювання

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами. Таке питання розглядається спеціально створеною комісією з 3х викладачів кафедри, до якої входять викладач, що надав завдання та 2 викладачів, що присутні на кафедрі в день розгляду даного питання.

Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, з посиланням на чинне законодавство, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

Конституційне право.

Студент, який допущений до заліку, може отримати таку підсумкову оцінку, на яку надано відповідь, не зважаючи на попередні бали.

Студент, якому запропонований автомат на заліку, якщо він не погоджується з запропонованою оцінкою має право скласти залік на загальних підставах, з урахуванням того, що його початковий бал дорівнюватиме балу, що є допуском до заліку.

Підсумковий бал, що ставиться до офіційних документів не може перевищувати 100.

Календарний рубіжний контроль

Проміжна атестація студентів (далі – атестація) є календарним рубіжним контролем. Метою проведення атестації є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами³.

Критерій	Перша атестація	Друга атестація
Термін атестації ⁴	8-ий тиждень	14-ий тиждень
Умовою отримання атестацій є поточний рейтинг ⁵	≥ 15 балів	≥ 28 балів

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Дистанційне навчання

Дистанційне навчання через проходження онлайн-курсів за певною тематикою допускається за умови погодження зі студентами. У разі, якщо невелика кількість студентів має бажання пройти онлайн-курс за певною тематикою, вивчення матеріалу за допомогою таких курсів допускається, але студенти повинні виконати всі завдання, які передбачені у навчальній дисципліні.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна «Конституційне право» може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами, окрім студентів з серйозними вадами зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів.

Поза аудиторні заняття

Передбачається в межах вивчення навчальної дисципліни участь в конференціях, форумах, круглих столах тощо.

³Рейтингові системи оцінювання результатів навчання: Рекомендації до розроблення і застосування. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 20 с.

⁴Там само.

⁵Там само.

Додаток 1.**Програмні результати навчання (розширена форма)**

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Конституційне право» студенти зможуть:

Результати навчання		Відповідність результатів навчання до компетентностей у СВО ⁶	
		Загальні компетентності	Спеціальні компетентності (фахові)
1.	1. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.	ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з конституційного права. СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
2.	Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання	2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.	СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції. СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.
3.			

⁶ Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.12.2018 року № 1379 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти».